

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălănătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Sinodul archidieceșan.

Ședința a IX-a din 3/15 Maiu 1883.

Presidiul ordinaru.

Se cetește protocolul ședinței, VIII a, care se autentică.

La interpelarea dep. Dimitrie Comșa dă presidiul următorul răspuns: „Domnul interpelante susține, că la chirotonirea preoților s'ar întempla aici în archidieceșă unele abuzuri, anume: că dela candidații de preoți adeseori s'araci, s'ar lua câte 15—20 fl. sub titlu de luminări, de competențe diaconesci, și a le cântăreților, și preste aceasta câte 6—10 fl. ca tacsă în folosul bisericii pentru mărturisire.

Doresc, ca atât dl interpelante, cât și toți alții interesați în cauză, să fie liniștiți prin aceea dechiarare din parte-mi: că pre cât sînt eu informat și pre cât m'am putut informa în zilele acestea, la chirotonirea preoților nici un fel de tacsă nu se cere, carea nu ar fi fost în us din vechime și anume încă înainte de venirea mea în archidieceșă.

Astfel de prestațiuni mărunte, în contra cărora până acum la locul compentente nime nu s'a plâns, le află justificate nu numai cu usul din trecut, dar și cu serviciile, ce le face la ocaziunea chirotonirilor personalul, care pregătește actul, respective asistă și conlucră la hirotonire, și care pentru astfel de funcțiuni speciali nu are altă remunerațiune, decât numai ofertele, respective prestațiunile ocașionale din partea candidaților.

Cum atinseiu până acum nici o plânsoare, n'am aușit în partea aceasta, prin urmare eu cred, că interpelarea, carea nu-mi pune în vedere nici un cas concret, și în cifre și va fi probabil esagerată, se refere numai la usul de până acum, care însă rămânând între marginile sale, ca multe alte espresiuni ale spiritului familiar în biserică, nu se poate tacsă de abus; dacă însă ași afla fie pentru trecut, fie în viitor, că s'au făcut sau se face cuiva asuprire prin imposita nelegali, eu 'mi voi face datorința la locul s'eu, pentru a corege și respective evita tot, ce s'ar pută numi abus în biserică.

Poftesc pe dl interpelante a primi răspunsul meu, ca asigurare contra abuzurilor, cari nu știu de astă dată cu temei sau fără temei îi fac îngrigiri.

Interpelantele se declară nemulțămît cu răspunsul Escelenției sale și rezervă dreptul de a face propunere.

Dep. Zaharia Boiu cerend cuvântul în cestiune personală declină dela sine ori ce imputare de abus supunându-se celei mai stricte cercetări!

Sinodul ia răspunsul presidiului spre știință.

Presidiul răspunde la interpelarea dep. Petru Truța că n'are cunoștință despre aceea că unii preoți de ai noștri ar folosi blanquette maghiare la estradarea estraselor din matriculele parohiale, cari la noi precum se știe, se scriu în limba bisericii adecă în cea română; i-ar face însă Escelenției Sale și consistoriului archidieceșan un serviciu bun domnul interpelante, dacă i-ar notifica casuri concrete și chiar documente de aceste, ca vedându-le să se poată delatura ori-că neregularitate în darea estraselor din cestiune. Se ia spre știință.

Deputatul Parteniu Cosma face următoarea propunere pentru modificarea Regulamentului seminarial: „Regulamentul seminarial se modifică în modul următoriu:

1. Studiul de musică vocală și instrumentală se va propune în viitoriu și în secțiunea teologică; asemenea se vor propune cântările și tipicul și în secțiunea pedagogică.

Consistoriul după consultarea corpului profesoral va stabili planul de învățământ referitoriu la aceste obiecte — l va introduce în mod provisor și va subscrerne proximului sinod spre aprobare.

2. Datorința de a instrui în cântările bisericesci este a spiritualului.

3. Spiritualul și profesorul actual de cântări bisericesci rămâne și mai departe în postul s'eu cu salariul de astăzi; postul de profesor pentru musică vocală și instrumentală însă se va îndeplini conform § lui 67. din Regulament.

4. Considerând, că corul seminariului contribuie mult la splendoarea serviciului divin în biserică catedrală, fondul catedralei dotează fondul seminarial cu câte 500 fl. la an.

Aceste dispozițiuni se pun în lucrare cu începerea anului proximar.

Se transpun comisiunei organizatoare.

La ordinea zilei continuarea raportului comisiunei financiare partea V. din raportul consistoriului, ca senat episcopesc. Relativ la cumpărarea de case comisiunea aflând actele în ordine propune: să se ia spre știință.

Dep. Rubin Pațița propune ca Ven. Consistoriu să cumpere și pământuri din averea archidieceșei, pentru că prețul caselor se schimbă, pe când al pământurilor nu.

Din Presidiu se observă, că e greu a se da astfel de îndrumări consistoriului.

După ce dep. Parteniu Cosmanu află de lipsă a aduce un conclud în privința aceasta, dep. Pațița își revoacă propunerea.

În ce privește fondul Rudolfin, constatat fiind că acest fond la finea anului 1882. e de 19422 fl. 28 cr. din care se administrează la casa archidieceșană 7422 fl. 28 cr; ear restul de 12000 fl. nefiind predat episcopiei se află încă la Escelenția sa dl. arhiepiscop intrând regulat la casa interesele acestei sume, precum și celelalte resurse menite spre creșterea fondului, — comisiunea cu privire, că s'a pus în vedere, că în decursul anului se va regula cestiunea finalmente, transpunindu-se întregul capital al fondului în administrațiunea episcopiei archidieceșane propune: Afacerea aceasta se ia spre știință.

Dep. Iosif Pușcariu face următorul aditament: „Consistoriul se însărcinează a regula afacerea aceasta în sensul instrucțiunilor esistente.”

Dep. Eugen Brote propune adaugerea cuvintelor: „până la finea anului.”

Se primesce propunerea comisiunei cu aditamentul făcut de dep. Iosif Pușcariu.

Raportorul, Anania Trombitaș, cetește bugetul și propune: să se dea absolutoriu consistoriului pentru rațiociniile din anul trecut.

Relativ la supererogatele dela fondul seminarial, pozițiunea 10 comisiunea constatând că din cele 900 fl. prelimate pentru conservarea edificiilor s'a spesat 867 fl. 89. cr. restul sumei bugetare și supererogatul de 631 fl. 4 cr. s'a spesat pentru asigurarea edificiilor contra focului pe 5 ani cu 395 fl. 16 cr. ear restul pentru curățituri, apoi relativ la supererogatul dela fondul arhiepiscopesc poziț. 6 se justifică prin spesarea de 517 fl. 25 cr. pentru reparaturi și adaptări la cancelaria archidieceșană; ear supererogatul la poziț. 9 cu 398 fl. 31½ cr. cu asigurări contra focului, spese de comasare, timbre și tipărituri, ce s'a procurat pentru realitatea acelor fonduri. Sinodul le ia spre știință și se dă îndemnisare pentru sumele spesate peste buget și totodată sinodul dă consistoriului absolutoriul față cu rațiociniile pentru anul 1882.

Același raportor referă asupra raportului consistoriului archidieceșan, prin care se așterne istoricul fondurilor dimpreună cu proiectul pentru contopirea unor fonduri și proiecte de acte fundaționale pentru acele fonduri. — Comisiunea propune: raportul se ia spre știință, și cere tot odată dela Consistoriu facerea statutelor acestor fonduri.

Dep. Dr. Ilarion Pușcariu observă, că nu e în chiar cu raportul comisiunei: căci după densus trebuia să se amintească unele acte despre toate fondurile.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare).

„Dibaciul medic, care l'am adus, nu putu vindeca pe maica mea, el nu-mi putu da nici măcar speranță că se va vindeca. El a studiat natura delirului ei și mi-a spus mijlocul, de a oprî crizele furoarei. Trebuia să-i îndestulezi toate dorințele, dacă aveau numai încât-va o aparență de minte și altcum trebuia să câștigi asupra ei puterea și autoritatea unui părinte asupra copilului s'eu.

„Am dus-o eară-și la Perugia, împreună cu trupul bietului Goffredi, care l'am imbalzat, ca să-l ducem în mauzoleul visat de femeea sa, pe țărmul lacului Trasimenic. Ce am suferit în adencul sufletului meu, până ce am adus pe tatăl meu mort și pe maica mea alienată în țeară, care cu trei săptămâni mai înainte o părăsiram așa de vesel', nu este cu puțință a spune. La plecarea noastră, Sofia rîdea și cânta, cât era calea de lungă; la reîntoar-

cere ea earăși rîdea și cânta, însă cu ce aer lugubru și cu ce voce sfâșietoare!

„A trebuit să o conduc, să o mulcomesc, să o înveselesc, ca pe un copil, pe femeea aceea, așa de inteligentă și pnternică, la care mă uitam cu o și mai înainte ca la călăuzul și spriginul meu; căci abea eram de nouă spre-șeci ani, domnule Goeffe!

„Pre când rămășițele lui Silvio Goffredi fură depuse la mormânt, veduva sa era liniscită, și puteai chiar dice, că în liniscea aceea escesivă și subită, se manifestă împlinirea soartei sale funeste. Eu am pierdut toată speranța, vedend că ea devenise așa străină sie însuși. O unică idee o ocupa, adecă a stabili scumpului s'eu Silvio un monument. De atunci nu-i mai puteai vorbi de altceva. Ori și ce lucrare pe seama mea, îmi era imposibilă, căci ea nu dormia și abia îmi lăsa și mie timp a dormi vre-o câteva oare, nu dic pe și, ci pe săptămână. Nu era cu puțință a o încredința un singur moment, îngrigirii altei persoane. Cu ori și care altă persoană ea se irita și cădea în crizele cele mai groasnice; cu mine ea n'a avut nici un acces de furoare sau de desperare. Ea mă întreținea necontentit de epitaful, de emblemele și de statuetele, cu care voia să împodobască mormântul bărbatului s'eu; de el însuși părea, că nu și-a conservat nici cea mai mică amintire particulară, par că el a de-

venit pentru ea o ființă abstractă, ce n'a vădut-o nici când.

„Ea m'a făcut să desemnez două sau trei mii de proiecte, cel din urmă îi plăcea totdeauna pentru una sau două oare; apoi trebuia să schimb tot, ca nevrednic memoriei magului, precum numea ea pe scumpul s'eu reposat.

„Nici o emblemă nu corespondeau ideilor sale abstracte și confuze: aduncită în meditații profunde ea venea și-mi lua creionul din mână, care cu puțin mai nainte mi-l dase și mă făcea să reîncep sub pretextul unei mici modifiții ceva de tot opus.

„Îți poți cugeta, că partea cea mai mare din proiectele acele nu erau realizabile și nu aveau nici un înțeles.

„Vedend neliniscea și iritația ei, dacă schimbam ceva, eu m'am hotărit a o asculta consciențios. Aveam cartoane pline de compoziții bisare, cari ar fi ajuns să inebunească pe ori și cine ar fi voit să și le esplice.

„După ce petrecuse așa vre-o câteva oare, ea îmi arăta mustrele în marmor, ce le comandase la toți statuarii din țeară. Curtea și grădina noastră erau pline de mustrele aceste, dară nici una nu-i plăcea, cât o vedea esecută.

„O altă predilecție, sprigină și din parte-mi era materia, din care avea să se facă monumentul imaginar. Ea comandase mustre de toate soiurile de marmor și de toate metalele cunoscute; ea pu-

Dep. Eugen Brote: arată, că au fost acte, cari au facilitat pregătirea istoricului fundațiilor noastre și deosebire actul de mare însemnată lucrat de septemvirul cavalier Pușcariu.

Dep. Nicolau Popea constată, că documentele cele mai însemnate se cuprind în actul amintit de dl. Brote și crede, că ar fi bine să se facă amintire despre acest act.

Dep. Dr. Nicolau Pop propune: să se tipărească istoricul, pentru de a pute să și cei din afară, cum stă lucrul cu fondurile noastre.

Dep. Diamandi Manole susține părerea dep. Brote, să se facă amintire despre actul septemvirului Pușcariu. — În ce privește istoricul observă, că nu se poate face într'un timp scurt; se mulțămesc cu raportul consistoriului și își exprimă dorința, ca până la sinodul proxim să se completeze istoricul și să se publice toate actele.

Dep. Parteniu Cosma e contra tipăririi istoricului, din cauză că nu e complet. — Încât privesc propunerea dep. Brote, o primesc.

Dep. Rubin Pațița observă, că pentru completarea istoricului ar fi bine să se cerceteze după isvoare și în afară.

Deputații: Iosif Pușcariu și Vasile Roșescu sânt pentru tipărire.

Sinodul ia spre știință raportul consistoriului, și-l aceluși la protocol dimpreună cu istoricul fondurilor. Tot odată la propunerea dep. E. Brote, sinodul arhiepiscopesc exprimă domnului Ioan cav. de Pușcariu mulțămirea protocolară pentru meritele sale la compunerea istoricului fondurilor arhiepiscopescane.

Relativ la contopirea următoarelor fonduri:

Fondul sinodal, fondul arhiepiscopesc, fondul sinodului arhiepiscopesc, fondul personalului cancelariei consistoriale, fondul congresului național bisericesc și fondul apelatoriului. — Sinodul enunță contopirea acestora într'un fond sub numirea „Fondul general administrativ.”

În privința numirii fondului s'au ivit mai multe păreri, până s'au primit ca mai sus.

Fondul seminarial A. și fondul seminarial B. la propunerea comisiei se contopesc într'un singur fond sub numirea „Fondul seminarului Andreian.”

Fondul bisericii catedrale și fondul personalului bisericii catedrale la propunerea comisiei se contopesc într'un singur fond sub numirea „Fondul catedralei.”

Fondul senatului școlariu al consistoriului arhiepiscopesc și fondul învățătorilor s'erați și fondul senatului bisericesc într'un singur fond sub numirea „Fondul școlariu arhiepiscopesc.”

Fondul de 30,000 și fondul preoțimei arhiepiscopescane — la propunerea comisiei se relegă cestiunea consistoriului cu aceea, ca să se combineze cu fondul Rudolfin și să facă propuneri la sinodul proxim pentru eventuala contopire.

Cu privire la efectuarea contopirii acestor fonduri se decide: Contopirile aceste au a se efectui cu 31 Decembre 1883. după starea fondurilor din aceea zi.

Continuarea ședinței se anunță pe ați la 5 oare d. a. La ordinea zilei rapoartele comisunilor.

Ședința se ridică la 1 oară după amiaza.

Ședința se redeschide la 5 oare după amiaza. Presidiul ordinariu.

nea să se execute modele de sculptură și de metal turnat în cantități așa de mari, încât numai aveau loc în casă. Până și pe paturi zăceau astfel de modele și călătorii, luând casa noastră drept muzeu, veneau să-l viziteze și ne cereau explicația acestor obiecte bizare, ce le vedeau espuse. Sărmanei Sofie îi plăcea a-i primi și ale esplica ideile sale. Ei se îndepărtară apoi supărați și întristați de a fi venit acolo: unii râdând și făcând din umeri. Mizerabili! ironia lor mi se părea o crimă.

„Într'aceea resursele noastre se sleiră. Dl. Goffredi lăsase femeiei sale întreaga folosire a micii sale stări, ce aveam să o moștenesc eu odinioară. Un consiliu familiar se întrunise, atât în interesul meu, precum se dicea, cât și pentru a se informa asupra intențiilor tatălui meu, încât mă privea pe mine. Un avocat hotărî a pune pe sărmana Sofie sub curatelă și a oprî pe artiști, meseriași și furnisori de materii scumpe, a-i mai lifera ceva, și a o face să între într'o casă de alienați, pentru că negreșit supărarea aceea ar produce un acces de parcosism și de furoare, periculos pentru ceialalți.

— Avocatul a fost în drept, dise dl. Goeffle; espedientul acesta a fost dureros dară de lipsă.

— Pardon, domnule Goeffle; dară eu n'am judecat așa, fiind eu unicul moștenitor al Goffredi-lor, eu am avut dreptul ai lăsa averea mea.

— Ba nu! Dta n'ai avut dreptul acesta. Dta

Notariu: Petru Gligor.

La ordinea zilei raportul comisiei organizatoare. Raportor: Parteniu Cosma.

La propunerea comisiei propunerea dep. Parteniu Cosma pentru modificarea regulamentului seminarial — se primește de basă la desbaterea specială.

Înainte de a intra în desbaterea specială dep. Nicanor Frateș propune: să nu se porceadă la desbaterea specială, ci să se transpună consistoriului ca studiind cestiunea să vie cu o referadă, bine studiată la sesiunea viitoare.

Dep. Dr. Nicolau Pop având în vedere a se regula odată obiectul acesta, având în vedere că propunerea dep. Frateș ar ținti la amânarea lui, că propunerea comisiei nu leagă mâna consistoriului se declară contra propunerii dep. Frateș.

După ce dep. Cosma, Diamandi Manole și Titu Gheaja, se declară în contra prop. dep. Frateș ear acesta își susține propunerea, se pune la vot.

Se primește să se treacă la desbaterea specială.

Dr. Ilarion Pușcariu propune în titlu să nu se dică modificare, ce instrucțiune, pentru că într'adevăr este numai o instrucțiune pentru executarea regulamentului.

După o scurtă discuțiune se primește titlul în textul următor: „Modificarea regulamentului seminarial.”

Se ia la desbatere punctul 1. din propunere (amintit mai sus). Se primește în textul următor: „studiul de musică vocală și instrumentală se va propune pe viitoriu și în secțiunea teologică; asemenea se vor propune cântările bisericesci și tipicul și în secțiunea pedagogică.”

În legătură cu acest punct dep. Demetriu Comșa face o propunere, pe care din cauză, că s'a amânat până la p. 6 o vom espune la rëndul său.

Relativ la punctul 2. din propunere dep. Nicolau Cristea propune să se stilizeze astfel: „profesorul de cântările bisericesci are să îndeplinească și agendele spiritualului.” — Se primește.

Punctul 3. la propunerea dep. Dr. Nicolau Pop se primește în textul următoriu: „Pentru instrucțiunea musiceii vocale și instrumentale se institue un post nou de profesor cu salariu de 800 fl. pe an.”

Punctul 4. din propunere se amână, până când va veni la ordinea zilei pertractarea bugetului.

Sinodul decide, ca aceste dispozițiuni să între în viață cu începerea anului proxim școlastic.

În necs cu acestea dep. Demetriu Comșa face următoarea propunere: „Din considerare că în §§. 1—7 din regulamentul seminarial relativ la obiectele de învățământ se cuprind mai multe dispoziții, la a căror punere în lucrare s'au observat scăderi considerabile, Consistoriul să dispună facerea modificărilor necesare la planul de învățământ al seminarului Andreian, așternând planul modificat în sesiunea sinodală proximă.”

Sinodul după oare care desbatere primește propunerea amintită a dep. Comșa.

La ordinea zilei continuarea raportului comisiei financiare.

Raportorul acesteia, Anania Trombitaș, referază asupra actelor fundamentali ascernute de consistoriul arhiepiscopesc.

Se referază asupra actului fundamentali al fondului contopit din fondurile de mai nainte: sidoxial, fondul arhiepiscopiei, fondul apelatoriului, fondul sinodului arhiepiscopesc, fondul personalului cancela-

n'ai fost maiorean; legea ocrotește pe aceia, cari nu se pot ocroti pe sine însuși.

— Tocmai așa mi s'a spus, însă eu am fost așa de bine în stare a mă ocroti pe mine însumi, încât am amenințat pe avocatul a-l arunca pe ferastră afară, dacă nu renunță la infama sa propunere: a duce pe maica mea într'o casă de alienați. Ar fi trebuit să mă închidă și pe mine acolo, fiind că dânsa nu se putea lipsi un moment de mine, și eu ași fi murit de neliniscie sciindu-o sub îngrijire mercenară! A-i răpi unica înveselire, ce avea o influență, puteai chiar dice, magică, asupra ei! a-i răpi dreptul de a manifesta și de a mulcomi mâhnirea sa prin edificii ruinătoare, absurde, o conced, însă bine n'ar fi făcut cuiva vr'un nedrept sau vr'un rău! Și ce-i păsa dlui avocat, gras și rumen, de casa noastră plină de morminte? Cine-l silea să regrete banii cheltuiți în zadar sau să batjocure rătăcirile de durere a bieteii veduve? Eu am remas statornic familia m'a înfruntat și avocatul m'a declarat de nebun: maica mea însă a remas liniștită.

— A! a! scumpul meu, dice dl. Goeffle suridând, așa tractezi Dta advocații... Ei, dă-mi mâna, adause el privind spre Cristiano cu ochii uși de emoție și de simpatie.

(Va urma.)

rii arhiepiscopescane și fondul congresului sub numirea „fondul administrativ al arhiepiscopiei gr. or. române din Transilvania, sau pe scurt „fondul administrativ.”

Sinodul primește actul fundațional întreg sub numirea „fondul general administrativ al arhiepiscopiei gr. or. române din Transilvania sau pe scurt „fondul general administrativ.”

Actul fundațional al fondului seminarului Andreian teologic-pedagogic din arhiepiscopescane gr. or. română a Transilvaniei sau pe scurt „Fondul seminarului Andreian” — se primește.

Referitoriu la actul fundațional al Seminarului, față cu donațiunea vęd. Ecaterina Raț s'a încins o discuțiune mai lungă.

Dep. Ios. Pușcariu a făcut propunerea: să se separeze de fondul seminarial, dar nu s'a primit. Se cetesce actul fundațional al fondului bisericeii catedrale.

Fiind timpul înaintat deciderea asupra acestui punct se amână pre ședința proximă.

Ședința proximă se anunță pe mâne la 9 oare înainte de amiaza. La ordinea zilei continuarea raportului comisiei financiare.

Ședința se încheie la 8 oare seara.

Ședința a X-a din 4/16 Maiu 1883.

Presidiul ordinariu.

Notariu: Romul de Crainic.

Ședința se deschide la 9 oare înainte de amiaza. Protocolul ședinței premergătoare nefiind redigat autenticarea se amână.

Presidiul presentă rugarea comitetului parochial din Crăciunel, protopresbiteratul Târnavei inferioare pentru un ajutor pe seama bisericeii — se predă comisiei petiționarie.

La ordinea zilei continuarea raportului comisiei financiare. Raportorul acesteia deputatul Anania Trombitaș referază asupra actului fundamentali al Catedralei.”

Nr. I. despre contopirea celor două fonduri ale bisericeii catedrale și al personalului bisericeii catedrale sub numirea „fondul catedralei” și

Nr. II. care tractează despre „proprietatea și administrațiunea acestui fond — la propunerea comisiei se primește textul original al Consistoriului.

La nr. III, care are în vedere „scopul” acestui fond comisiei propune părerea consistoriului: „când venitul fondului va fi așa de mare” ca să se poată zidi catedrala, atunci să se zidească. —

La nr. IV „întrebunțarea fondului” în legătură cu nr. III se încinge o discuțiune mai lungă.

Dep. Parteniu Cosma: Noi ne tot plângem, că tinerii nostri nu cunosc ritualul, nu știu cele bisericesci. Părerea mea e, că cultul trebuie dezvoltat în biserica noastră în toată splendoarea. Alipirea atât de dezvoltată la poporul nostru cătră ceremoniile bisericesci, unii o țin de bigotism, eu însă o consider de o virtute, pe care vreau să-o păstrez cu ori ce preț și în viitor; să ne nizuim, Domnilor, a conserva această virtute, să ne nizuim a deprinde pe tineretul nostru în ritualul bisericeii noastre, care e cel mai frumos din toate ritualele. Și cum îi vom pute învăța pe clerici, bună oară în ritul bisericesc, dacă nu vom nizu să ne facem cât mai curând catedrala, în care să se poată presenta acela îndeplina sa splendoare? Fondul catedralei e anume făcut pentru acest scop. Noi n'avem decât să ne gândim la modul, cum s'ar pute edifica. Se poate dice, că fondul nu e așa de mare; noi însă îl putem spori prin colecte chiar și afară de metropolie. Se află oameni, cari dăruiesc bucuros pentru un astfel de scop, dacă au speranță că vor avé și ei fericirea de a vedé realizat scopul, pentru care li se cere contribuirea.

La noi este un curent în aceea direcțiune, că pentru edificarea unei catedrale corespunătoare Metropoliei noastre, se recere cel puțin un milion de floreni și dacă li se face propunerea tot acestor domni, ca cel puțin deocamdată să se mai lărgească capela, ce servește astăzi drept catedrală și să se provadă cu turn, ca astfel pe un timp oare-care să se mulcomim dorul de catedrală — nici aceasta nu le convine, căci după Dlor față cu trecutul este bine și așa cum este.

Nu mă mir de aceia, cari tot în Sibiu au trăit, că dânsii într'adevăr n'au cunoscut mai bine.

Până când episcopii nici n'aveau reședință stabilă, ei locuiau când în Rășinari, când în Sibiu, și până când nu era permis în cetatea Sibiului să se zidească biserică românească, ba nici casă de locuit nu-și putea cumpăra episcopul, firesce că nimene nu se putea gândi la catedrală, și acei ce au trăit și au vedut cu ochii acele apăsări, astăzi sânt mulțămii și cu capela, de care dispunem; eu însă aflu, că această stare este prea umilitoare pentru Metropolia noastră, și trebuie să nizuim, ca în timpul cel mai scurt posibil să prevedem Metropolia no-

stră și cu coroana ce i se cuvine, cu o catedrală, nu mare, dar model de stil pentru bisericile române și monumentală.

Eu nu vorbesc de milioane, dar 3—400,000 totuși cred că ne va trebui spre acest scop.

După calculul meu, presupunând că referințele nu se vor deteriora, că nu va urma s. e. o devaluție și că capitalele se vor pute justifica cu 5% din capitalul de astăzi, cu interesele sale peste 17 ani vom avea 200,000 fl., peste 34 ani 400,000 fl. în 51 ani 800,000 ear în 53 ani un milion.

Dacă s'ar primi propunerea consistoriului, ca numai din venitele fondului să edificăm biserica, presupunând că edificarea ar dura cel puțin 10 ani, abia peste 50 ani ne am pute apuca de lucru, și nici atunci pe sigur.

Sunt de părere, să facem biserica până avem pentru cine o face, căci dacă nu punem pond pe religiozitatea poporului, așa cum progresează lumea astăzi, cine scie peste sute de ani mai fi-va pentru cine zidi catedrala?

Planul ce ni s'a prezentat din partea dlui E. Brote, că urmând astfel mai curând vom pute edifica catedrala din venitul fondului, decât din însuși fondul, căci când va avea fondul 10,000 fl. venit anual, deja cu garanția aceasta vom căpeta capitalul acesta în imprumut dela alte fonduri pe amortisare pe mai mulți ani, după părerea mea nu este esecutabil, căci 10,000 abea ar acoperi interesele dela 200,000 fl. prin urmare, dacă s'ar și afla cineva, care preste 17 ani, când fondul nostru va fi de 200,000 fl. și va avea venit anual de 10,000 fl. să ne împrumute alte 200,000, noi tot n'am avea capital, căci capitalul nostru în veci n'ar crește, ci ar fructifica numai pentru cele 200,000 împrumutate.

Dar nici nu se află nime, ca să împrumute bani pe amortisare pe mai mulți ani, pe ipotecă de hârtii, supuse fluctuațiilor politice, și chiar devaluării, ci numai pe ipotecă și încă triplă.

În fine noi nici nu sîntem îndreptățiți a subtrage fondul dela destinațiunea sa.

Basa lui este o colecție întreprinsă cu scopul, ca însuși fondul să se întrebuințeze pentru edificarea catedralei.

Sunt de acord cu propunerea, ca până la începerea edificării să se capitalizeze câte 80%.

Dela începerea edificării, însă în cas de necesitate să se poată întrebuința întreg fondul catedralei spre edificare. Ceea ce nu învoalvă presupunerea că trebuie să consumăm întreg fondul cu edificarea căci dacă atunci se va pute combina vre-o operațiune mai favoritoare pentru cruțarea fondului, negreșit că se va urma astfel.

Deci fiind că fondul personalului catedralei contopit deja în fondul catedralei este nealienabil și are mențiunea, ca din acela să se susțină catedrala și de oare ce acel fond este aproape 25% al întregului fond comasat, propunerea mea merge într'acolo, ca dela începerea edificării $\frac{3}{4}$ părți ale întregului fond să se poată întrebuința pentru zidire, ear $\frac{1}{4}$ parte la toată întâmplarea are să rămână neatingibilă, pentru scopul ca din acel fond să se susțină biserica catedrală și personalul ei.

(Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 9 Maiu

„Dualismul în armată” este intitulat un articol de fond în Nrul. de Duminecă al ziarului „D. Ztg.” din Viena și care este de mare importanță. După ce articolul compară pe Tisza cu Andrassy, în favorul celui dintâiu, continuă a spune că organizațiunea cea nouă a armatei a aruncat maghiarilor în poală împlinirea uneia dintre dorințele lor cele mai plăcute. Împărțirea armatei după teritorii a creat fără îndoială mai multe corpuri curat ungurești de armată. Foaia vieneză nu scapă din vedere și împregiurarea, că corpurile sînt astfel împărțite încât fiecare are un simbure de ținuturi curat maghiare. Budapesta este centrul, de unde se întind rațele în toate direcțiunile. Pe teritoriul Ungariei numai sînt corpuri curate de slavi sau români. „Este îngrijit ca în fie care corp ideea de stat maghiar să-și aibă credincioși entuziasmați și energici.”

„D. Ztg.” amintesc și de proiectul de lege, prin care diviziunile armatei de honveți se prefac în corpuri tactice de sine stătătoare, care „acum după ce vor fi provădute cu artilerie și cavalerie destulă pot opera de sine.” „Era un timp”, ăce foaia vieneză „când opiniunea publică în Austria nemțească se revolta contra nisuițelor unei despărțiri mai largi între cele două jumătăți ale monarhiei.”

Astăzi însă nemții au alte grigi, care nu le spune foaia citată.

Pe când în lăuntru lucrurile merg pe cărarea indicată de „D. Ztg.”, unele dintre oficioasele din

Viena dau lecțiuni împăratului Wilhelm și principelui Bismarck în politica internă a Germaniei și fac alusuni, că nemții din Germania nu mai sînt aplecați a se face așternut picioarelor cancelarului german și că în Germania se pot întâmpla lucruri, cari să facă dubie opera dela 1866 și 1870.

Ca pendent la aceste din urmă mai cetim, că renumitul Beust ar fi petrecând în capitala Franței, unde ar avea misiune politică, să clarifice pe francezi asupra scopului alianței înainte. Spre sfârșitul acesta Beust ar fi persoana cea mai nepotrivită, căci este adversar politic a lui Bismarck.

Încoronarea țarului numai e departe. Dar dela Moscva a venit scirea, că în zilele trecute, în una din stradele cele mai frecventate, a explodat o bombă, care a rănit greu și ușor pe mai mulți oameni. În legătură cu aceasta nu putem să nu amintim de o conjurațiune descoperită acum de curând, care dovedește că și armata rusească este roasă de boala nihilismului.

În București mâne se vor deschide corpurile legiuitoare, convocate în afacerea revisiunii constituțiunii. Întrunirea aceasta e de mare importanță pentru viitorul României. Va merita ca să urmărim cu atențiune cele ce se vor petrece în sinul corpurilor legiuitoare întrunite pe dealul metropoliei din București.

Desbaterea specială asupra proiectului de lege pentru scoalele secundare.

(Urmare.)

§-ul 70 e acesta: „Limba examenelor de calificățiune e cea maghiară. Ministrul de culte și instrucțiune publică se împuternicesc însă a da concesiune extraordinară în decurs de 10 ani după intrarea în vigoare a legii prezente de a se ține examenele de calificățiune preste tot sau numai cu privire la unele obiecte de învățămînt și în limba maghiară; aceasta o va face la reprezentățiunea motivată a respectivei autorități bisericesci.

Dispozițiunile de sub punctul 1. §-ul 62 și punctul 1 §-ul 64. rămân însă normative și pentru casurile acestea.”

Paragraful acesta a provocat o discuțiune mai lungă, la care au luat parte mai mulți vorbitori.

Spre a cunoaște vederile, de cari au fost conduși autorii proiectului la crearea paragrafului acestuia însemnăm unele cele ăise de unii din deputați.

Iosif Bacon (sas): Onorată casă! §-ul acesta jignesc existența institutelor luterane din Transilvania preținđend că și indiviđii aplicați la scoalele medii confesionale nemaghiare să depună examenul de calificățiune din toate obiectele în limba maghiară. Mai în detaliu o am dovedit aceasta în desbaterea generală. E imposibil, ca acolo, unde profesura e numai o treaptă transitorie spre preoție, să se afe indiviđii în numărul recerut, cari să poată studia 3 ani la o universitate streină germană și apoi încă cel puțin doi ani la o universitate maghiară din patrie, spre a-și însuși limba maghiară într'un astfel de grad, încât să fie în stare a depune examenul de calificățiune din toate obiectele de învățămînt prescise în limba aceasta. Urmarea va fi de sigur micșorarea calificățiunii la proeții luterani — prin acești micșorarea culturai la popor.

Abstragěnd dela dauna inevitabilă, ce se va aduce prin dispozițiunea aceasta a proiectului luteranilor din Transilvania, ea nu e de loc necesară și nu e împreunată cu nici un prestigiu pentru statul maghiar însuși. Interesele statului nu cer alta decât că școlarul care a depus examenul de maturitate, și viitorul profesor să priceapă limba maghiară și să o scie manua atât în privința gramaticală cât și literară. Proiectul de față s'a îngrijit de ajuns pentru ajungerea acestui scop.

E mare deosebire între astfel de cunoaștere a limbei și între aceea ca cine-va să poată depune examen în limba aceasta din toate obiectele de învățămînt.

Interesele statului nu cer nici decum, ca acela care într'o școală au învățat limba de propunere nemaghiară n'are să propună tocmai limba și literatura maghiară și care mai târziu va avea să predice credincioșilor săi în limba germană ca acela ăic să cunoască limba maghiară într'o măsură așa de mare.

Intereselor statului se va satisface, dacă aceia, cari sînt chemați a propune limba și literatura maghiară, pricep limba aceasta astfel încât pot depune în ea examenul de profesură.

Îmi permit a presenta onoratei case o propunere în înțelesul vederilor, ce le-am espus și a mă ruga să fie primită. Propunerea e următoarea:

Alinea a doua și a treia să se steargă și să se înlocuească cu acestea:

„Aceia, cari doresc a fi aplicați la scoale confesionale nemaghiare, voinđ a depune examenul de

qualificațiune la universitate maghiară, îl pot depune și într'o limbă nemaghiară; aceasta însă trebuie să fie obiect obligat de învățămînt. Esecțiune se face cu limba și literatura maghiară, din cari trebuie să se depună examenul în limba maghiară.”

Guido de Bauszern: Onorată casă: Propunerea stimatului meu amic Iosif Bacon, se basează pe principiul, că fie-care candidat de profesură să poată depune examenul de calificățiune în limba acelei scoale secundare, la care doresce a fi aplicat. Eu aprob principiul acesta preste tot, căci nimic nu-i mai natural, mai logic și mai just, decât ca fie-care candidat de profesură, care nu doresce a fi calificat pentru toate scoalele secundare din patrie, să aibă dreptul a depune examenul de calificățiune în limba, în care va fi chemat ași propune studiile la scoala secundară. Din motivul acesta primesc propunerea stimatului meu amic I. Bacon. Conced cu toate acestea, că punerea în lucrare a acestei propuneri va întâmpina unele greutăți, căci n'ar fi chemare ușoară pentru profesorii dela universitățile noastre a esamena pe candidații germâni nemțesc, pe sėrbii sėrbesc, pe românii romănesc... respective a scii toate limbile acestea în măsură suficientă. Pentru casul când onorata casă n'ar primi propunerea amicului meu în considerarea greutăților amintite, de altcum nu tocmai neinvingibile, — accentuez însă: numai pentru casul acesta îmi permit a face altă propunere basată pe esperență practică.

Onorată casă! E faptă, că candidații de profesură sėrbi, români și slovaci au depus examenul de calificățiune la universitatea din Budapesta la dorința lor proprie în limba germană și nu în limba maghiară și nici în limba maternă. (Strigări: „Destul de trist!”) Lucrul e ușor de esplicat. Fie-care om cult din patria aceasta are lipsă de limba germană. Aceasta o aduce cu sine de pe o parte pozițiunea geografică, de altă parte însă și în deosebi întreaga desvoltare culturală din Ungaria. Urmează deci că toți profesorii dela universitățile noastre sciu limba germană.

Dar și până acum nu s'au obișnuit numai candidații de profesură sasi, a sculta studiile la universități germane ci și cei români, sėrbi și slovaci. Acești sciu de alt cum de acasă nemțesc. Dacă e tocmai vorba să se confisce dela confesiuni contra dreptului și legii, dreptul de a ține esamene de calificățiune, apoi întreb, de ce nu se sancțiunează aceea, ce s'a esecutat până acum fără nici o greutate.

Legislativa trebuie să țină cont de referențele și trebuințele vieții practice și nu de doctrine și de teorii ideale. Punctul acesta de vedere l'ați urmat deja față cu limba germană în proiectul present, dispuněnd a se propune ca obiect obligat în toate scoalele secundare.

Carol Szasz (referente și reprezentant ministerial): Ca limbă culturală.

Guido de Bauszern: Dar, și eu ăic, că ca limba culturală. Fiți deci consecuenți și urmați vederea de sus și în punctul acesta.

S'ar da un privilegiu naționalității germane ceea ce față cu celelalte naționalități s'ar părè a fi o nedreptate. Am ăis însă, că candidații nemaghiari și până acum au depus examenul de calificățiune de bună voie în limba germană.

Conform cu cele ăise îmi permit a presenta onoratei case pentru casul, dacă nu s'ar primi propunerea amicului meu I. Bacon, dar numai pentru casul acesta, următoarea propunere: Să auđim!)

Propunerea: §-ul 69 (70) e a se teastua în următorul mod:

„Limba examenului de calificățiune e cea maghiară. Candidații de profesură, cari au absolvat cea mai mare parte a studiilor lor la universitate germană în Anstria, Germania sau în Svițera și doresc a fi calificați numai pentru scoalele secundare nemaghiare, pot depune examenul de calificățiune în limba germană — esecționând examenul de calificățiune din limba și literatura maghiară, care are a se face în limba maghiară — (Aplause din partea sasilor.)

Ioan Missics desaproabă agitațiunile Sasilor și ale Românilor contra proiectului. Transilvania începe a deveni interesantă. Sasii își ridică plăngerile asupra suprimării nu numai în numele lor ci și al germanilor din comitatele ungare de sud, Torontal și Timiș și din Zepuș, au fost însă respinși de acești, precum dovedesc demonstrațiunile contra „Schulvereinului.”

Și o parte din Români au demonstrat contra proiectului în adunări cari s'au ținut în parte în biserici. Biserica nu e acomodată ca câmp pentru agitațiunile politice. Românii din Transilvania și Ungaria se bucură de o autonomie bisericească care nare păreche în lume. O astfel de autonomie bisericească nu există nici în România, nici în Serbia și nici în Rusia.

Despre România începe un vânt periculos. România își uită de serviciile, cari i le-a prestat monarhia noastră. Contele Andrassy o a spriginit, ea se-și poartă elupta independența atunci, când a încheiat cu România, ca cu un stat suveran pactul comercial. N'a fost monarhia noastră, care a trimis întâiași dată un ambasador în București, pe când Rusia a preferit a fi prezentată prin un reprezentant. Aceia cari dau creșterea înșurătorilor netemeinice din foile române se înșeală foarte susținând, că nu toate popoarele de sub coroana s. Stefan fără deosebire de limbă se vor grupa în oara primejdiei pelângă tron și vor apăra siguranța și întregitatea statului. Vorbitorul e convins, că ori ce pericol, ce ar amenința patria, ar înfrunți pe toți fiii țerei întrun singur castru. Dinsul regretă numitele agitațiuni, căci după convingerea sa toate popoarele acestei țeri au chemarea a trăi în unire și în amicitie. În legătură cu cele deșe citează următoarea exclamațiune a marelui Britan Fox: „În momentul primejdiei formează toți supușii regelui un singur popor: acela care provoacă într'un astfel de timp scisiune, e trădător.“

Reprezentanții Ungariei au îndatorirea a prăgăti patriei un viitor mai frumos. Să ne trezim din apatia de până acum și să arătăm înmei că sângele strămoșilor curge prin vinele noastre. Vorbitorul încheie cu declarațiunea, că primește ș-ul.

Wilhelm Wenrich propune a se testua alineea a doua a ș-ului în următorul mod: „În decurs de deșe ani după intrarea în vigoare a acestei legi pot depune esamenul în limba nemaghiară aceia, cari pot documenta înaintea ministrului de culte și instrucțiune publică, că au ascultat studiile în limbă nemaghiară.“

Punându-se cestiunea la vot se primește ș-ul neschimbat și se resping amendamentele propuse de dep. Iosif Bacon, Bausnern și Wenrich.

Ș-ul 70—71 sună astfel: „Natura de drept și raportul scoalelor secundare romano-catholice de sub dispozițiunea și nemijlocita conducere a ministrului de instrucțiune rămân neatînse prin legea prezentă.“

Alecsiu György propune, că nu numai natura de drept și caracterul scoalelor ministeriale catolice, ci și al tuturor scoalelor ministeriale să rămână neatînse de legea aceasta: asemenea rămân în vigoare toate legile și usurile relativ la celelalte institute ministeriale, într'un cât n'ar fi anumit alterate prin legea aceasta.

Ministrul de instrucțiune **Trefort**: Decursul întreg de până acum al deșbaterii a dovedit, că guvernul nu are nici decât intențiunea a altera natura de drept sau caracterul scoalelor secundare, fie ele confesionale sau stea sub coducerea ministrului. N'am nimic contra propunerii dep. György, dacă e chemată a servi spre liniscire. (Aprobare.)

Paragraful se primește cu aditamentul deput. György. (Va urma.)

Varietăți.

* În nrul trecut din trecere cu vedere a rămas cuvântul „Timpul“ de sub articolul „Apostolul Mărgărit“.

* (Ploi). De două zile (de Duminecă și de eri) plouă aici neîncetat.

* (Tempestate mare cu grindine a avut loc pe la Sas-Chiz și împregiurime în săptămâna trecută; asemenea și pe la Cohalm. Se scrie de pagube însemnate.

* (Avis și mulțămită publică.) Cu ocașiunea expozițiunii de cărți vechi, deschisă în Budapesta la 15 Ianuarie 1882, și închisă solemn în 15 Maiu în prezența Maiestății Sale 1882 Împăratului și Regelui nostru, din partea Reuniunii învățătorilor români gr. or. din ppresbiteratul Zarand s'au trimis următoarele cărți:

1. „Cazania“ tipărită în Iași în anul 1643 sub Ioan Vasilie voivod, prima edițiune, și prima carte bisericească apărută în Moldova. Proprietariul cărții e domnul Ioan Perian în Criscior.

2. „Molitvelnic“ tipărit în Bălgrad (Alba-Iulia) la anul 1689 tradus din slovenia, cu blagoslovenia (binecuvântarea) prea sfințitului părinte, chir Varlaam Metropolitul Belgradului etc. proprietariu biserica din Brad.

3. „Ușia Pocainței“ tipărită în România pre timpul lui Dositeiu, fără titlu, anul și locul edării nu s'a putut afla; proprietariu Ioan Anghel învăț. în Brad.

4. „O pastorală“ în limba serbă și română a episcopului Temeșvarului și al Lipovei și a altor districte care se cuvin, Vikentiu Iovanovicu. Anul edării nu l'am putut afla. Proprietariu: Ioan German.

5. „Tabela Silabisiei“ dela anul 1700, locul tipăririi nu s'a putut afla. Proprietariu: Ioan German. Aceste cărți s'au retrimis subsemnatului, despre ce se avisează proprietarii spre ale pute reprimi.

Din partea Reuniunii se exprimă profundă mulțămită p. t. domni susnumiți, cari și-au pus încrederea în reuniune; tot odată li se aduce la cunoștință că în urma trimiterii cărților numite la expozițiune, reuniunea noastră a fost distinsă cu „diploma de mulțămită și recunoștință“.

Brad în 5 Maiu 1883.

Ioan German m. p.,
pres. subr. învăț. din ppresb.
Zarandului

Ioan Felea m. p.,
secretar.

* (Fond.) În Sânt-Mihaiu inf. Comitatul Turdariașu, inteligența română din loc, au înființat un fond de petrecere, din care fond în tot anul, se vor arangia 4 baluri, dintre aceste 2 baluri vor fi în tot anul în folosul înființării unei biblioteci scolare, pentru cultura poporului rom. din loc.

La 19/4 1883 st. v. au arangiat primul bal, care avu reușita cea mai splendidă. Petrecerea s'a început pela oarele 6^{1/2} adunându-se un public numeros: învățători, mireni, ba și dintre maghiari au participat inteligența din loc.

Comitetul arangiator dd. Ioan Lupescu învățator, Nicolae Crișan propriet. Stefan Bedeleian învățat. Alecse Pinteș prop. Gligor Palea morar, Iacob Lupu student, Iosif Tiorean și Ioan Pop învăț. au pus toată silința, pentru ca petrecerea să reese cât de mulțămitoare, care și fuse foarte animată.

Balul acesta au fost adevărat bal românesc, în care s'au putut vedea și maghiari toastând românesc.

Balul inteligenților români din Sânt-Mihaiu inferior au reușit cu un venit curat de 32 fl. v. a.

* (Recunoștință.) În comuna Bedeleian s'a fost înființat încă înainte de 20 de ani un magazin de bucate în favorul scoalei, numindu-se fond scolar. În timp de 10 ani fondul acesta crescuse binișor din contribuiri de bună voie ale oamenilor de inimă. De vre-o opt ani însă fondul a început a se da uitării. Abia acum după o activitate de vre-o patru luni de zile a dlui învățator Stef. Otta, fondul s'a scos eară la iveală spre binele și bucuria comunei noastre bisericesci și a scoalei noastre precum și a particularilor din Bedeleian. Dl învățator, înțelegând despre fond și despre starea lui, prin sfaturile și tactul său, ca și în alte afaceri, prin care a făcut ca românii noștri să aibă trecere în comună, a reinviat fondul și l'a scos din încurcăturile, în care căduse. Astăzi fondul se află într'o stare înfloritoare de 366 măsuri (ferdele) de bucate și interesele din 1880 până la finea anului 1882. Deci pentru toate cele de mai sus, în numele tuturor proprietarilor din comuna Bedeleian, susținători ai scoalei gr. or. exprimă recunoștința sa în în public dlui învățator Stefan Otta

Chimu Popoiu
proprietar.

* (Muscele columbaciene) au omorât la Hățășel în comit. Uniadoarei un pui de bibol.

* (Spanga a mărturisit) după o ascultare de deșe oare, că el a ucis pe George de Mailath *iudex curiae*, fiind însoțit de Pitély și cu ajutorul husarului lui Mailath, Berecz Iános. Bani răpiți i-au împărțit acești trei între sine și Spanga a mai luat pe de asupra și orologiul lui Mailath, care e zălogit într'un institut din Viena.

* (Din Zarand ni se scrie:) Pre aici timpul e cald. Ați (6 Maiu) a început a bate vântul. Grânele sunt bune. Sămânatul cucuruzului (porumbului, păpușoiului) se continuă. Ierburile sunt frumoase. Cucuruzul măsură a 22 cupe se vinde cu 1 fl. 90, ear grăul cu 2 fl 60—2 fl. 80 cr.

* (Vapor de rășboiu austriac.) În zilele trecute „Resboiul“ a scris că în portul dela Galați a ancorat un vapor de rășboiu austriac dinaintea bursei. În urma acestei sciri „Monitorul oficial“ din București publică următorul comunicat:

Răspândindu-se în public diferite vuete privitoare la un conflict ce s'ar fi întâmplat în Galați cu vaporul de rășboiu Austro-Ungar, Taurus, ministrul afacerilor străine crede de a sa datorie a restabili adevărul, și anume că toate informațiunile publicate în această privință nu au avut măcar o umbră de realitate.

Informațiunile date de inspectorul general al navigațiunii pe Dunăre constată următoarele: vaporul austro-ungar de rășboiu Taurus, a sosit în portul Galați la 17 Aprilie și a ancorat în fața portului la partea dreaptă a Dunărei. Căpitanul portului, îndată a mers pe bordul vaporului conform regulamentului și a complimentat pe comandant de buna

venire a domniei sale. Comandantul a mulțămît și a arătat căpitanului de port, că nu va sta decât opt zile în port și că dacă nu este veri un inconvenient ar dori să vie cu bastimentul său la cheiu. Căpitanul portului, având loc liber și disponibil la cheiu a respuns că bastimentul poate veni imediat la cheiu ceea-ce s'a și făcut în ziua de 18 Aprilie. Aci s'a dat tot concursul spre a se lega și ași face schelea. Bastimentul a remas astfel până la 24 Aprilie, când a plecat la Constantinopol. Tot s'a petrecut cu cea mai mare politețe și afabilitate. Oficerii navei de rășbel au avut relațiunile cele mai de curtenie cu oficerii și autoritățile române, Comandantul vaporului Taurus a remas foarte mulțămît și domnul consul general al Austro-Ungariei a exprimat satisfacțiunea sa de bună primire, ce a avut vaporul Taurus în portul Galați.

O singură lămurire, reflectează apoi „Resboiul“, am dori să ni se dea: Cum se face că, pe când comunicatul de mai sus spune că vaporul austriac a plecat la 24 Aprilie la Constantinopol, telegrama espedată din Galați către diarul „Die Presse“ din Viena arată că la 29 Aprilie vaporul se află în portul nostru?

Putea biroul telegrafic din Galați să espedeze o scire așa de gravă, când ea nu are nici umbră de realitate?

Noi nu am făcut decât a înregistra pur și simplu șgomotul ce circula; acum dacă guvernul nostru a cocoloșit lucrul, aceasta îl privește pe densus. În tot casul, așteptăm amănunte noue.

Loterie.

Sâmbătă în 19 Maiu 1883.

Viena: 20 49 57 38 72
Timișoara: 39 79 5 21 37

Bursa de Viena și Pesta.

Din 17 Maiu n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.45	120.30
Renta de aur ung. de 4%	89.30	89.25
Renta ung. de hârtie	87.60	87.60
Împrumutul drumurilor de fer ung.	137.75	137.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	839.—	840.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	78.65	78.65
Acțiuni de credit austr.	303.50	304.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.55	78.65
Datorie de stat austr. în argint	307.—	307.—
Renta de aur austriacă	98.95	99.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	120.20	120.15
London (pe polița de trei luni)	5.65	5.66
Napoleon	9.52	9.52
100 marea nemțesci	58.60	58.60

Nr. 131.

[416] 1—3

Prelungire de concurs.

Fiind în urma concursului publicat în Nrii 27, 28 și 30 a. c. ai „Tel. Rom.“ pentru întregirea parohiei Ciubanca-mare n'a concurat în terminul prescriș nici un candidat, cu încuviințarea Prea-venerabilului Consistoriu archidieceșan terminul concursului se prelungește încă cu 15 zile dela publicarea acestuia pelângă emolumentele arătate în primul concurs.

Ciceu-Giurgesci, 9 Maiu 1883.

În conștelegere cu comitetul parochial.

Constantin Bodea m. p.,
adm. prot.

„Albina“ institut de credit și de economii.

Publicațiune,

în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 ș. 29.

1. **Suma scrisurilor fonciare** puse în circulațiune face cu ziua de 30 Aprilie 1883 fl. **615,300.**

2. **Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecari** cari servesc de coperirea acestor scrisuri fonciari sunt de fl. **616,637.99.**

3. **Valoarea hipotecelor** luate de basă la susnumitele împrumuturi hipotecari este de fl. **2,743,850.**

4. În sensul ș. 97 din statute **fondul special** pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de fl. **230,858.95** acesta e indus în cont separat și este plasat în efecte publice.

Sibiiu, 1 Maiu 1883.

[414] 3—3

Direcțiunea.

Szám 6045 1883.

[415] 2—3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye Közigazgatásánál rendszeresített hat közigazgatási gyakornoki állomásokra **ismételten** pályázat hirdettek. —

Ezen allomás mindéggyike 300 frt. évi fizetés és 60 frt. lakbérrel, van ellátva. —

Pályázok, ebbéli folyamodványait az 1883 évi I-ső törvénycikkben előirtt minősítést tanusító, eredeti vagy hiteles másolati bizonyítványokkal felszerelve folyó év Iunius hó 15-ik napjáig Szebenvármegye főispánja és Szászispán úr ő méltóságához beadni utasítottak. —

Nagy-Szeben 1883 Majus hó 16-án.

Szebenvármegye álispanja,